



Parlamentul
Republicii Moldova

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu articolul 73 din Constituția Republicii Moldova și articolul 47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, și anume Legea nr.231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerțul interior (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.265-276, art.571) și Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova 2017, nr.78-84, art. 100).

Deputat în Parlamentul

Republicii Moldova

Alexandru Slusari

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	<i>del</i>
"04"	<i>02</i> 2020
Ors	

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr.231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerțul interior (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.265-276, art.571), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 3 se completează cu următoarele noțiuni:

„cost de achiziție al produselor – valoare de cumpărare și costuri direct atribuite intrării produselor pentru transportare-aprovizionare, asigurare pe durata transportării, încărcare, descărcare, impozitele și taxele nerecuperabile, taxele vamale și costuri suportate pentru prelucrarea, sortarea, împachetarea în scopul aducerii stocurilor în forma și locul utilizării după destinație;

furnizor – persoană fizică sau juridică care desfășoară activități de producție, procesare sau distribuție a produselor, în vederea comercializării acestora, și care a încheiat în scris un contract cu comerciantul;

reduceri comerciale – reduceri de preț de la prețul de vânzare practicat de furnizor, acordate comerciantului, înscrise în factura fiscală sau primite ulterior facturării (discount, rabat, bonus, retro-bonus);

dată-limită de consum – dată stabilită de producător pentru produsele alimentare care, din punct de vedere microbiologic, sînt ușor perisabile și susceptibile de a prezenta un pericol imediat pentru sănătatea consumatorului. Data-limită de consum indică ziua, luna, anul și este precedată de mențiunea „Expiră la data de...”;

data durabilității minime – data pînă la care produsul alimentar își păstrează proprietățile specifice, în cazul în care acesta este păstrat conform reglementărilor tehnice în vigoare;

lanț alimentar scurt – lanț de aprovizionare cu produse alimentare produse și/sau procesate ce includ etapele procesului de producție a unui aliment începînd de la producția primară, precum și depozitarea, transportul, distribuirea, importul, vânzarea și furnizarea acesteia către consumatorul final – toate efectuate pe teritoriul Republicii Moldova

acțiuni/activități de marketing și publicitate – complex de servicii care are drept scop promovarea produsului.”

proces de producție – procesul integral sau parțial de obținere, manipulare, prelucrare, preparare, tratare, fabricare, ambalare, preambalare, etichetare,

depozitare sau transport al produselor alimentare, inclusiv de combinare a acestora cu alte produse;

reglementări în domeniul alimentar – acte normative, reguli, cerințe, norme sanitarveterinare și fitosanitare, standarde și alte documente normative pertinente care stabilesc cerințele de siguranță și calitate referitoare la produsele alimentare și materialele care vin în contact cu acestea pe întreg lanț alimentar și cele referitoare la hrana pentru animale produsă ori folosită pentru hrănirea animalelor de la care se obțin produse alimentare;

siguranța (inofensivitatea) alimentelor – certitudine argumentată a faptului că, în condiții obișnuite de preparare și/sau utilizare, produsele alimentare nu sînt periculoase și nu prezintă riscuri pentru sănătatea generației actuale și a celei viitoare;

termen de valabilitate – perioada de timp, stabilită de către operatorul din domeniul alimentar care produce un produs alimentar, pe durata căreia produsul trebuie să-și păstreze caracteristicile specifice, cu condiția respectării regulilor de transport, manipulare, depozitare, păstrare, utilizare și consum. Termenul de valabilitate al produsului alimentar poate fi exprimat printr-un interval de timp sau prin data-limită de consum;

2. Articolul 21¹ va avea următorul cuprins:

„Articolul 21¹. Relația dintre furnizorul și comerciantul produselor alimentare

(1) Relațiile contractuale dintre furnizorul și comerciantul produselor alimentare se stabilesc prin contracte încheiate în scris, negociate în prealabil de către părți, cu respectarea legislației în vigoare. Clauzele prin care părțile își stabilesc interdicții, directe sau indirecte, de a cumpăra sau de a vinde produse/servicii de la sau către un terț sînt nule.

(2) Cu excepția perioadei acțiunilor/activităților de marketing și publicitate solicitate de furnizor, mărimea reducerilor comerciale oferite de către acesta comerciantului pentru vânzarea produselor alimentare nu poate depăși 10% din prețul de vânzare al furnizorului.

(3) Nu pot fi acordate reduceri comerciale, sub sancțiunea nulității, pentru produsele social importante, conform listei aprobate de Guvern.

(4) Comerciantul, sub sancțiunea nulității, nu poate să condiționeze furnizorul să nu vîndă produsul și altor comercianți la un preț mai mic decât cel la care îl vinde lui. Furnizorul, sub sancțiunea nulității, nu poate să condiționeze comerciantul să păstreze un anumit preț de raft.

(5) Se interzice comerciantului să solicite facturarea/refacturarea serviciilor sau încasarea de la furnizor a plăților ,care nu sunt incluse în costul de achiziție al produselor cu excepția acțiunilor /activităților de marketing și publicitate solicitate de furnizor .

(6) Condițiile de livrare și de prestare a acțiunilor/activităților de marketing și publicitate menționate în alin. (2) și (5) se stabilesc între comerciant și furnizor în bază de contract, încheiat separat de contractul de achiziție al produselor. Se

stabilește că perioada de desfășurare a acțiunilor/activităților de marketing și publicitate nu poate depăși 60 de zile pe an per produs.

(7) Termenul de plată de către comerciant către furnizor pentru produsele alimentare contractate și livrate se stabilește prin negocieri în contract, dar nu poate fi mai mare de 45 de zile calendaristice de la data livrării produselor de către furnizor, cu excepțiile prevăzute la alin. (8) și (9) ale prezentului articol.

(8) Termenul de plată pentru produsele alimentare a căror dată-limită de consum/data durabilității minimale este stabilit mai puțin de 7 zile constituie nu mai mult de 7 zile calendaristice de la momentul recepției produselor de către comerciant.

(9) Termenul de plată pentru produsele alimentare a căror dată-limită de consum/data durabilității minimale este stabilit între 7 și 30 de zile inclusiv constituie 30 zile calendaristice din momentul recepției produselor de către comerciant.

(10) Furnizorul va elibera facturi fiscale separate pe categorii de produse alimentare clasificate conform prevederilor alin. (6)-(9) ale prezentului articol.

(11) Se interzice comerciantului să returneze furnizorului produse alimentare neconforme reglementărilor în domeniu alimentar în vigoare în domeniul alimentar, inclusiv a căror dată-limită de consum/data durabilității minimale a expirat, care au fost achiziționate cu respectarea cerințelor cantitative și calitative, conform contractelor de livrare a produselor. Comerciantul este obligat să lichideze (să distrugă) produsele alimentare neconforme reglementărilor în domeniul alimentar aplicabile, inclusiv a căror valabilitate a expirat.

(12) Comerciantul poate returna furnizorului, cu acceptul acestuia, produsele alimentare conforme normelor siguranței alimentelor, recepționate conform contractelor de livrare a produselor, și a căror dată-limită de consum/data durabilității minimale depășește 180 de zile inclusiv, cu condiția că până la data respectivă a rămas nu mai puțin de 1/3 din acest termen.

(13) Prin derogare de la prevederile alin. (11) și (12), în cazul în care un produs alimentar importat, produs, procesat, fabricat sau distribuit nu satisface cerințele privind siguranța alimentelor, furnizorul efectuează retragerea sau rechemarea produselor alimentare în conformitate cu prevederile art. 16 alin. (1) din Legea 306/2018 privind siguranța alimentelor, cu informarea despre aceasta a organului de control abilitat.

(14) Comerciantul este obligat să achiziționeze și să asigure expunerea pe raft a produselor alimentare provenite din lanțul alimentar scurt în proporție de cel puțin 50% din lungimea liniară a raftului comercial. Lista produselor alimentare ce se încadrează în prezentele prevederi se aprobă de Guvern și se actualizează trimestrial, cu o consultare prealabilă cu Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

Art. II. – Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova 2017, nr.78-84, art. 100), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 273:

punctul 5¹) va avea următorul cuprins:

„5¹) solicitarea de către comerciant a facturării/refacturării serviciilor și/sau încasarea de la furnizor a plăților care nu sînt incluse în costul de achiziție al produselor, cu excepția cazurilor admise de Legea nr. 231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerțul interior

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale în cazul persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 400 de unități convenționale în cazul persoanei juridice”;

se completează cu punctele 5²)-5⁵) cu următorul cuprins:

„5²) încălcarea de către comerciant și furnizor a normelor ce țin de plafonarea reducerilor comerciale stabilite de Legea nr. 231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerțul interior

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale în cazul persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 400 de unități convenționale în cazul persoanei juridice;

5³) încălcarea de către comerciant și furnizor a interdicției privind returnul de produse alimentare

se sancționează, cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale în cazul persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 400 de unități convenționale în cazul persoanei juridice;

5⁴) încălcarea de către comerciant a normelor ce țin de obligativitatea distrugerii produselor alimentare neconforme reglementărilor în domeniul alimentar aplicabile, inclusiv a căror valabilitate a expirat

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale în cazul persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 400 de unități convenționale în cazul persoanelor juridice;

5⁵) încălcarea de către comerciant a normelor stabilite privind cota de raft pentru produsele alimentare provenite din lanțul alimentar scurt

se sancționează cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale în cazul persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 400 de unități convenționale în cazul persoanelor juridice;”.

2. La articolul 402 alineatul (1), textul „art.273 pct. 5 și 5¹” se substituie cu textul „art. 273 pct. 5, 5¹) și 5²)”.

3. La articolul 414 alineatul (1), după textul „183-196,” se introduce textul „273 pct. 5³), 5⁴), 5⁵)”.

Art. III. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării, cu excepția prevederilor art.I pct. 2 referitor la art.21¹ alin.(14) din Legea nr.231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerțul interior și art. II pct.1 referitor la art. 273 alin. 5⁵) din Codul Contravențional, care se pun în aplicare în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, pe un termen de 2 ani.

(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, va aproba lista produselor alimentare provenite din lanțul alimentar scurt care urmează a fi achiziționate de comerciant conform prevederilor art.21¹ alin.(14) din Legea nr.231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerțul interior.

Președintele Parlamentului

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul de lege pentru
modificarea și completarea unor acte legislative, și anume Legea nr.231 din 23
septembrie 2010 cu privire la comerțul interior (republicată în Monitorul Oficial
al Republicii Moldova, 2016, nr.265-276, art.571) și Codul contravențional al
Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite. Ultimii ani, atât pe plan internațional, cât și în Republica Moldova, lanțul de aprovizionare cu produse alimentare a cunoscut schimbări semnificative din motive economice, sociale și demografice, unul din acestea fiind gradul de concentrare a rețelei comerciale (alianțe internaționale între comercianți, lanțuri de magazine). Concomitent, se dezvoltă mărcile proprii ale comercianților care introduc o concurență direct între anumiți comercianți și furnizorii lor. Un număr mic de actori destul de puternici din lanțul de aprovizionare alimentar par să dețină o putere de negociere considerabilă. Așa dar, apar practicile comerciale neloiale, care de obicei sunt impuse în situații dezechilibrate de către o parte mai puternică asupra unei părți mai vulnerabile și pot apărea pe orice segment al relației B&B.

Conform Rezoluției Parlamentului European din 5 iulie 2011 referitoare la o piață a comerțului cu amănuntul mai eficientă și mai corectă, precum și prin prisma Cărții Verzi privind practicile comerciale neloiale, acestea constituie practici ce se abat în mod vădit de la buna conduită comercială și sunt contrare bunei credințe și corectitudinii necesare desfășurării unui act comercial. În contextul politicilor de protejare a producătorilor autohtoni, putem face apel și la prevederile Directivei (UE) 2019/633 A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 17 aprilie 2019 privind practicile comerciale neloiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentar

Existența practicilor comerciale neloiale este o problemă foarte serioasă în sectorul alimentar al țării. În acest context, planul de acțiuni întru implementarea Strategiei de dezvoltare a comerțului interior pentru anii 2014-2020 prevede contracararea practicilor comerciale neloiale, în cadrul cărora se depistează existența unui decalaj enorm dintre venituri și profit, obținut în sectorul de producere și comerț. Evocăm faptul, că din adresările către Ministerul Economiei a asociațiilor patronale ale producătorilor autohtoni din diverse domenii, cum ar fi domeniul laptelui, cărnii conservelor, fructelor/legumelor etc. se constată faptul comprimării marjelor producătorilor agricoli și a procesatorilor din domeniul alimentar comparativ cu marjele de venit ale comercianților. Astfel, comercianții solicită de la producători/furnizori diverse taxe/servicii „de intrare în magazin” și de promovare/comercializare a produselor. Suplimentar, se impun penalizări nejustificate, plăți cu întârziere, returnarea bunurilor nevândute, etc. Aceste practici afectează grav capacitatea întreprinderilor din sfera producerii, inclusiv a întreprinderilor mici și mijlocii, de a investi și de a inova.

Adițional, producătorii au semnalizat instituțiile statului despre impactul negativ pe care îl au importurile masive în țară asupra promovării pe piața internă a produselor autohtone. De notat că, datorită faptului că Republica Moldova nu este stat eligibil de a exporta pe piața Uniunii Europene produse alimentare de origine animalieră, sau care au în compoziție astfel de produse (excepție reprezintă mierea, caviarul și praful de ouă) producătorii autohtoni nu pot beneficia de oportunitățile oferite de Acordul de Asociere RM-UE (DCFTA). În același timp, majoritatea întreprinderilor cu capital străin din sfera comerțului facilitează accesul și prezența pe raft a mărfurilor străine. Astfel, reieșind din cele menționate supra, producătorii/procesatorii locali întâmpină constrângeri atât în vânzarea produselor peste hotare, cât și în plasarea acestora pe piața internă de consum, în special în supermarket-uri.

Până la intrarea în vigoare a ultimilor amendamente la art. 211 din Legea cu privire la comerțul interior, și anume interzicerea facturării / re-facturării serviciilor, comercianții solicitau întocmirea facturilor privind prestarea serviciilor de marketing producătorului / furnizorului.

Începând cu 01.01.2017 (Codul contravențional interzice comercianților de a încasa taxe pentru servicii prestate furnizorilor), rețelele comerciale au devenit mai insistente în negocierea prețului de fabrică propus de producătorul local. În context, rețelele de magazine solicită diverse tipuri de reduceri comerciale (discount, rabat, etc.) de la producător, precum și acordarea bonus-urilor pentru vânzarea efectuată. Ca rezultat, în majoritatea cazurilor producătorii sunt impuși să vîndă produsele la prețuri mici, deseori la costul de fabricație sau cel mai grav – sub prețul de cost. Plus la aceasta, persistă situații, în care personal reprezentantul producătorului (agent pe vînzări) plasează produsele fabricii pe rafturile magazinelor, or aceasta este obligația comerciantului.

Prin Legea nr. 281/2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (politica bugetar fiscală 2017) au fost operate amendamente la mai multe legi, inclusiv și la Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior și Codul Contravențional. În fapt, amendamentele respective au vizat aspectele ce țin de reglementarea relației furnizor-comerciantul produselor alimentare și s-au referit la: interzicerea returului de produse; obligarea comerciantului de a achita în termen de maxim 30 de zile produsele livrate de furnizor; interzicerea facturării/refacturării serviciilor, precum și interzicerea solicitării/încasării de taxe de la furnizor de către comerciant. De menționat, că pînă la 01.01.2017 normele vizate se răsfrîngeau doar asupra produselor ușor perisabile, lista cărora a fost imposibil de elaborat (specificul produselor, condiții de păstrare, etc.), fapt ce complica aplicarea normelor legale în practică (confirmări aduse de Serviciul Fiscal de Stat).

Noile prevederi legislative au iscat nemulțumirea retail-ului moldovenesc care, prin numeroase demersuri adresate instituțiilor statului, inclusiv Ministerului Economiei, dar și publicații în presă, a invocat despre dificultatea aplicării acestor

norme, precum și despre posibilele efecte negative pe care acestea le vor avea atât asupra rețelelor de comerț și producători, cât și asupra consumatorilor finali.

Pe de altă parte, asociațiile de producători autohtoni (lapte, carne, fructe și conserve) au exprimat susținerea și oportunitatea vis-a-vis de reglementările noi, statuînd că acestea (noile amendamente) vor constitui un impuls pentru dezvoltarea ramurii industriei alimentare autohtone și asigurarea pieței interne de desfacere a produselor locale.

Anterior adoptării ultimilor amendamente la Legea comerțului interior și Codul Contravențional, datorită inechității în puterea de negociere a contractelor de livrare a produselor, unele rețele comerciale manifestau o atitudine discriminatorie față de furnizori, blocau livrările fără a rambursa taxele de intrare, solicitau discount-uri retroactive, întârziiau plata facturilor, refuzau modificarea clauzelor contractuale la cererea furnizorilor, etc. Astfel, taxele de raft solicitate de la furnizori de către comercianți se prezentau sub forme de: taxe de listare; taxe pentru programe promoționale (buget marketing); taxe de reînnoire; taxe de poziționare suplimentară/ secundară/ exclusivă/ preferențială; taxa de eșec; taxe pentru deschiderea de magazine, etc.

Consecutiv, urmare introducerii în Legea 231/2010 cu privire la comerțul interior a interdicției de a solicita facturarea/refacturarea serviciilor, precum și/sau încasarea de la furnizor a plăților care nu sunt incluse în costul de achiziție al produselor, au fost semnalizate cazuri din partea producătorilor autohtoni, că comercianții solicită reduceri mai mari la costul de achiziție al produselor alimentare (pentru a acoperi astfel pierderile urmare interzicerii solicitării de taxe). În asemenea condiții, comercianții solicită din partea furnizorilor diverse reduceri de preț (discount, rabat), mărimea cărora depășește în unele cazuri 30%. Situația dată impune deseori producătorii, în special cei mici, să vîndă produsele sub costul de fabricație a lor și aceasta poate provoca falimentul întreprinderii.

Ministerul Economiei a efectuat un studiu privind prețurile de fabrică la cele mai solicitate produse alimentare autohtone și prețurile de comercializare ale acestora în rețelele de magazine din țară. Astfel, conform informației tabelare prezentate de către producătorii locali de lapte comercianții solicită de la producători un discount care variază între 1,5% (producători potențiali) și 15% (producători mici), suplimentar – servicii de marketing, costul cărora atinge 3 % din valoarea mărfii, deci total reducerile comerciale solicitate ajung pînă la 18%. Consecutiv, adaosul comercial aplicat de comercianți pentru vînzarea produselor lactate în mediu constituie 25%, prin urmare marja de venit a comercianților depășește 40% din prețul de comercializare a produselor vizate. O situație similară se depistează și în cazul comercializării produselor din carne și a conservelor. Doar că adaosul comercial aplicat la vînzarea produselor din carne constituie în mediu 35% și ca rezultat marja de venit a comercianților cu includerea discount-lui și a serviciilor de marketing depășește 50%, iar pentru conserve și sucuri marja de venit a comercianților atinge

70% din prețul de comercializare, deoarece adaosul comercial aplicat la vânzarea acestor produse constituie și pînă la 50%.

Important de remarcat este faptul, că de la producătorii potențiali pe piață comercianții solicită un discount mic (3-5%), iar de la producătorii mai mici sau care se lansează pe piață discount-ul solicitat depășește 20%, de asemenea și costul serviciilor de marketing diferă în dependență de categoria producătorului.

În această ordine de idei menționăm și despre practica și legislația internațională, care prevede diverse instrumente de restricționare a serviciilor de marketing solicitate de către comercianți de la furnizori, a discount-urilor și a bonusurilor/premiilor acordate comercianților.

Astfel, în unele state ale UE, spre exemplu Slovacia interzice facturarea către furnizori a serviciilor logistice, de plasare la raft sau alte activități promoționale, în timp ce în Portugalia și Irlanda prestarea acestor servicii este limitată. În Cehia discount-urile și plățile percepute de la furnizor sunt limitate la un prag de 3% din totalul plăților care au avut loc între furnizor și retailer în perioada contabilă precedentă. În România este interzisă facturarea/refacturarea oricărui servicii de către comercianți și solicitarea de orice tip de discount de către comerciantii furnizorilor este contrară Legii nr. 321/2009 cu modificările și completările ulterioare. Legea Federației Ruse ce ține de activitatea comercială plafonează bonusurile în mărime de 5% din valoarea mărfii realizate.

Alt aspect ce atestă existența problemei ține de dificultatea aplicării interdicției asupra returului produselor alimentare. S-a constatat că interzicerea returului produselor alimentare de la 1 ianuarie 2017 fără acordarea unei perioade de tranziție a cauzat formarea stocurilor de produse alimentare la comercianți. Mai mult ca atât la moment este insuficient dezvoltată infrastructura de procesare și/sau distrugere a deșeurilor alimentare și prin urmare comercianții s-au regăsit în situația de a avea depozitele pline cu marfă. Totodată, este de notat că, rețelele comerciale nu au implementat sisteme de planificare a comenzilor iar acest fapt îngreunează și mai mult aplicarea prevederilor respective. În acest context se impune diferențierea produselor alimentare după termenul de valabilitate și stabilirea unor norme de interzicere sau permitere a returului acestor produse.

Situația este valabilă și pentru termenul de plată stabilit pentru achitarea produselor alimentare. Astfel, la produsele alimentare la care rulajul este mai mare de 30 de zile, rețelele de comerț reduc din volumul de achiziționare sau chiar renunță la unele categorii de produse scumpe (produse alcoolice, diverse sortimente de ceai, alte produse de lux furnizate de comerțul cu ridicata). Așa dar, se impune examinarea oportunității extinderii termenului de plată pentru produsele alimentare cu un rulaj mai mare, nu de primă necesitate, cum ar fi băuturile alcoolice.

O altă problemă despre care s-a menționat supra este prezența produselor alimentare autohtone pe rafturile marilor magazine. Reiterăm, că rețelele de magazine cu investiții străine preferă prezența pe raft a produselor din import, în special din țara de origine a investițiilor. Ca rezultat producătorii locali deseori sunt refuzați să „între” în lanțurile de magazine din țară, fiind impuși să deschidă magazine de fabrică, să vîndă produsele intermediarilor sau să le realizeze pe teritoriul piețelor agroalimentare. Prin urmare, se necesită identificarea produselor alimentare autohtone, pentru care producătorii locali ar putea asigura continuitatea livrărilor în magazine cu respectarea cerințelor prevăzute de reglementările tehnice în vigoare (pe produse).

Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene. Acordul OMC de la Maracheș din 1994, permite în anumite cazuri să limiteze importul în scopul îmbunătățirii balanței de plată sau balanței comerciale. Aceasta norma este relevantă și ar fi una temporară în contextul că pentru 11 luni ale anului 2019 exporturile sunt de două ori mai mici decât importurile.

În contextul politicilor de protejare a producătorilor autohtoni, putem face apel și la prevederile Directivei (UE) 2019/633 A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 17 aprilie 2019 privind practicile comerciale neloiale dintre întreprinderi în cadrul lanțului de aprovizionare agricol și alimentară, în special a articolului 9 Reglementări naționale, cu stipulează următoarele:

(1) În vederea asigurării unui nivel mai ridicat de protecție, statele membre pot menține sau introduce reglementări mai stricte pentru combaterea practicilor comerciale neloiale decât cele prevăzute de prezenta directivă, cu condiția ca respectivele reglementări naționale să fie compatibile cu normele privind funcționarea pieței interne.

(2) Prezenta directivă nu aduce atingere reglementărilor naționale care vizează combaterea practicilor comerciale neloiale care nu se încadrează în domeniul de aplicare al prezentei directive, cu condiția ca asemenea reglementări să fie compatibile cu normele privind funcționarea pieței interne.

Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi.

1. Completarea Legii nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior cu astfel de noțiuni ca: „cost de achiziție”, „furnizor”, „reduceri comerciale”, „dată limită de consum”, „data durabilității minimale”, „lanț alimentar scurt”, „proces de producție”, „reglementări în domeniul alimentară”, „siguranța alimentelor”, „termen de valabilitate”. Definierea noțiunilor respective va permite evitarea situațiilor de confuzii (interpretare multiplă) la aplicarea legislației.

2. Interzicerea solicitării/încasării oricăror taxe ce nu fac obiectul costului de achiziție, precum și plafonarea reducerilor de preț oferit comerciantului.

3. Stabilirea termenului limită de plată a facturilor în dependență de data limită de consum/data durabilității minimale ale produselor livrate.

4. Indicarea excepțiilor privind permiterea returului produselor alimentare.

5. Stabilirea unei cote de raft, nu mai puțin de 50%, destinată expunerii și vânzării produselor locale conform unei liste aprobate de Guvern.

Concomitent, se propune o perioadă de tranziție pentru aplicarea normelor Codului contravențional privind returul produselor alimentare și a cotei de raft destinată comercializării produselor autohtone.

Fundamentarea economico-financiară. Implementarea prevederilor acestui proiect nu necesită cheltuieli suplimentare de la Bugetul de Stat.

Efectele juridice ulterioare aprobării proiectului de lege. Impactul poate fi caracterizat prin:

- facilitarea accesului producătorilor locali, în special a celor mici la rețeaua magazinelor din țară;
- balansarea puterii de negociere în relațiile contractuale dintre furnizorii și comercianții produselor alimentare;
- diminuarea taxelor de „intrare” în magazine, care va contribui și la micșorarea prețurilor de comercializare a produselor alimentare (aceasta va depinde firesc de reacția comercianților);
- sporirea consumului de alimente autohtone;
- modernizarea tehnologiilor producătorilor / procesatorilor locali;
- dezvoltarea economică a teritoriului țării prin menținerea /majorarea locurilor de muncă în cadrul întreprinderilor de producere.

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**



Alexandru Slusari